OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2004 Rhif 1576 (Cy.162)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Cynigion ar Drefniadaeth Ysgolion gan Gyngor Cenedlaethol Cymru dros Addysg a Hyfforddiant 2004

Wedi'u gwneud - -	*22 Mehefin 2004*
Yn dod i rym - -	*1 Awst 2004*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 138(7) ac (8) o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 a pharagraff 5 o Atodlen 8 iddi(**1**) ac sydd bellach wedi'u breinio yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru(**2**), a thrwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 113A a 152(5) a (6) o Ddeddf Dysgu a Medrau 2000, a pharagraffau 20(2), 21, 22, 28(2), 29, 30, 39(2), 40, 41, 42(4) a 43(4) o Atodlen 7 iddi, a pharagraff 1 o Atodlen 7A iddi(**3**).

RHAN 1

Rhagarweiniol

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Cynigion ar Drefniadaeth Ysgolion gan Gyngor Cenedlaethol Cymru dros Addysg a Hyfforddiant 2004 a deuant i rym ar 1 Awst 2004.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i Gymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn —

ystyr "addysg chweched dosbarth" ("*sixth form education*") yw addysg llawnamser mewn ysgol sy'n addas i ofynion disgyblion dros oedran ysgol gorfodol ond yn is na 19 oed;

ystyr "coleg addysg bellach" ("*further education college*") yw sefydliad o fewn y sector addysg bellach (yn ystyr adran 91(3) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992)(**4**);

(**1**) 1998 p.31.
(**2**) *Gweler* Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672).
(**3**) 2000 p.21; mewnosodwyd adran 113A ac Atodlen 7A gan adran 72 o Ddeddf Addysg 2002 ac Atodlen 9 iddi. Diwygiwyd Atodlen 7 gan baragraffau 11 a 15 o Atodlen 10 i Ddeddf Addysg 2002.
(**4**) 1992 p.13.

ystyr "y Cyngor" ("*the Council*) yw Cyngor Cenedlaethol Cymru dros Addysg a Hyfforddiant;

mae i "cynigion i gau chweched dosbarth" yr ystyr a roddir i "*proposals to discontinue a sixth form*" fel a grybwyllir ym mharagraff 20(1) o Atodlen 7;

ystyr "y Cynulliad Cenedlaethol" ("*the National Assembly*") yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "datganiad o achos anghenion addysgol arbennig" ("*statement of special educational needs*") yw datganiad o achos anghenion addysgol arbennig a gedwir o dan Ran IV o Deddf Addysg 1996(**5**);

ystyr "Deddf 1998" ("*the 1998 Act*") yw Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998;

ystyr "Deddf 2000" ("*the 2000 Act*") yw Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 2000;

ystyr "grŵp oedran chweched dosbarth perthnasol" ("*relevant sixth form age group*") yw grŵp oedran pan gaiff disgyblion eu derbyn yn arferol (neu, yn ôl y digwydd, y byddir yn eu derbyn yn arferol) i'r ysgol ar gyfer addysg chweched dosbarth;

mae i "grŵp oedran perthnasol" yr ystyr a roddir i ("*relevant age group*") gan adran 142(1) o Ddeddf 1998;

ystyr "sefydliad i ddisgyblion 16 i 19 oed" ("*16 to 19 institution*") yw ysgol a gynhelir —

(a) sy'n darparu addysg llawnamser addas i ofynion disgyblion dros oedran ysgol gorfodol, a

(b) nad yw'n darparu addysg llawnamser addas i ofynion disgyblion oedran ysgol gorfodol;

ystyr "terfyn uchaf oedran" ("*the upper age limit*") ysgol yw oedran uchaf disgyblion y darperir addysg ar eu cyfer fel arfer yn yr ysgol.

mae i "ysgol a gynhelir" yr ystyr a roddir i "*maintained school*" yn Neddf 1998;

ystyr "ysgol arbennig" ("*special school*") yw ysgol arbennig gymunedol neu ysgol arbennig sefydledig;

ystyr "ysgol brif ffrwd" ("*mainstream school*") yw ysgol a gynhelir heblaw ysgol arbennig;

(2) Mae unrhyw gyfeiriad at adran 113A, Atodlen 7 neu Atodlen 7A yn gyfeiriad at adran 113A o Ddeddf 2000 neu Atodlen 7 neu Atodlen 7A iddi fel y bo'n briodol.

(3) At ddibenion y Rheoliadau hyn mae faint o leoedd sydd gan ysgol i'w benderfynu yn unol ag Atodlen 1 i Reoliadau Addysg (Cynigion ar Drefniadaeth Ysgolion) (Cymru) 1999(**6**).

(4) At ddibenion y Rheoliadau hyn dyddiad cyhoeddi'r cynigion yw —

(a) y dyddiad pan fodlonir gofynion rheoliad 5 neu 12 (yn ôl y digwydd); neu

(b) os bodlonir gofynion gwahanol ar ddyddiadau gwahanol, y diweddaraf o'r dyddiadau hynny.

(5) Mae Rhan 1 o Atodlen 3 yn gymwys at ddibenion dehongli'r termau sydd yn Rhannau 2 i 6 o'r Atodlen honno.

(**5**) 1996 p.56.
(**6**) O.S. 1999/1671.

RHAN 2

Cynigion a wneir o dan adran 113A

Newidiadau y ceir gwneud cynigion ar eu cyfer

3.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn rhagnodi'r disgrifiadau o newidiadau i ysgolion a gynhelir at ddibenion adran 113A(4)(b).

(2) Dyma'r disgrifiadau o'r newidiadau —

(a) ehangu mangre sefydliad i ddisgyblion 16 i 19 oed a fyddai'n cynyddu lleoedd mewn ysgol gan 25% neu fwy;

(b) ehangu mangre unrhyw ysgol uwchradd arall gyda'r bwriad o greu cynnydd o 25% neu fwy yn nifer y disgyblion y rhoddir addysg chweched dosbarth iddynt yn yr ysgol;

(c) newid terfyn uchaf oedran ysgol fel y bydd —

(i) yr ysgol yn darparu addysg chweched dosbarth, neu

(ii) yr ysgol yn peidio â darparu addysg chweched dosbarth; neu

(ch) newid yn nherfyn uchaf oedran ysgol (sy'n derfyn uwch na'r oedran ysgol gorfodol) o flwyddyn neu fwy (na ddaw o fewn is-baragraff (c) uchod).

Ymgynghori

4. Cyn gwneud cynigion o dan adran 113A rhaid i'r Cyngor ymgynghori â'r personau hynny y mae'n ystyried sy'n briodol, yn nodi'r ystyriaethau a arweiniodd at y cynnig a'r dystiolaeth gefnogol.

Cyhoeddi'r cynigion

5.—(1) Rhaid i'r Cyngor gyhoeddi hysbysiad o unrhyw gynigion a wna o dan adran 113A yn y dull a bennir ym mharagraffau (2) a (3) isod, a rhaid i unrhyw hysbysiad o'r fath gynnwys yr wybodaeth a bennir yn Atodlen 1.

(2) Os yw'r cynigion ar gyfer sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed mae'r Cyngor i gyhoeddi'r hysbysiad —

(a) drwy ei osod mewn lle amlwg yn yr ardal i'w gwasanaethu gan yr ysgol, os yw'r ysgol i fod yn ysgol brif ffrwd, neu yn ardal yr awdurdod addysg lleol y cynigir a ddylai gynnal yr ysgol, os yw'r ysgol i fod yn ysgol arbennig; a

(b) mewn o leiaf un papur newydd sy'n cylchredeg yn yr ardal honno.

(3) Os yw'r cynigion ar gyfer gwneud newid i ysgol a gynhelir neu gau sefydliad i ddisgyblion 16 i 19 oed mae'r Cyngor i gyhoeddi'r hysbysiad —

(a) drwy ei osod mewn lle amlwg yn yr ardal a wasanaethir gan yr ysgol, os yw'r ysgol sy'n destun y cynigion yn ysgol brif ffrwd, neu yn ardal yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal yr ysgol, os yw'r ysgol sy'n destun y cynigion yn ysgol arbennig;

(b) mewn o leiaf un papur newydd sy'n cylchredeg yn yr ardal honno; ac

(c) drwy ei arddangos wrth brif fynedfa'r ysgol neu gerllaw iddi neu, os oes mwy nag un prif fynedfa, y cyfan ohonynt.

(4) Rhaid i'r Cyngor anfon copi o'r hysbysiad at y personau canlynol —

(a) y Cynulliad Cenedlaethol;

(b) corff llywodraethu unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion (ac eithrio os yw'r cynigion ar gyfer sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed);

(c) yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal, neu (yn achos cynigion i sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed) y bwriedir iddo gynnal, unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;

(ch) unrhyw awdurdod addysg lleol cyffiniol;

(d) y Bwrdd Addysg Esgobaethol (neu gorff arall sy'n gyfrifol am addysg) ar gyfer unrhyw esgobaeth yr Eglwys yng Nghymru ac Esgob unrhyw esgobaeth yr Eglwys Gatholig, y mae unrhyw rhan ohonynt o fewn ardal yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal yr ysgol neu (yn achos cynigion i sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed) y bwriedir a ddylai gynnal yr ysgol arfaethedig;

(dd) personau eraill y mae'r Cyngor yn barnu sy'n briodol.

(5) Os yw'r cynigion yn ymwneud ag ysgol arbennig rhaid i'r Cyngor hefyd anfon copi o'r hysbysiad at —

(a) bob awdurdod addysg lleol sy'n cadw datganiad o achos anghenion addysgol arbennig mewn perthynas â disgybl cofrestredig yn yr ysgol;

(b) rhieni pob disgybl cofrestredig yn yr ysgol;

(c) unrhyw Fwrdd Iechyd Lleol y mae'r ysgol yn ei ardal; ac

(ch) unrhyw Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol sydd â chyfrifoldeb dros berchenogaeth neu reolaeth unrhyw ysbyty neu sefydliad arall neu gyfleusterau eraill yn ardal yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal yr ysgol.

(6) Os yw'r cynigion yn ymwneud ag ysgol arbennig arfaethedig rhaid i'r Cyngor anfon copi o'r hysbysiad at y cyrff y cyfeirir atynt yn is-baragraffau (c) ac (ch) o baragraff (5).

(7) Yn y rheoliad hwn mae i "rhiant" yr ystyr a roddir i "*parent*" yn adran 576 o Deddf Addysg 1996.

Gwrthwynebu cynigion

6. Caiff unrhyw berson anfon gwrthwynebiadau ysgrifenedig i gynigion a wnaed o dan adran 113A i'r Cyngor o fewn dau fis ar ôl dyddiad cyhoeddi'r cynigion.

Cyflwyno cynigion etc. i'r Cynulliad Cenedlaethol

7. O fewn mis ar ôl diwedd y cyfnod y ceir gwrthwynebu o dan reoliad 6 rhaid i'r Cyngor anfon at y Cynulliad Cenedlaethol —

(a) copïau o bob gwrthwynebiad a gafwyd yn unol â rheoliad 6 (heblaw gwrthwynebiadau a dynnwyd yn ôl yn ysgrifenedig o fewn y cyfnod a grybwyllir yn y rheoliad hwnnw), ynghyd â'i sylwadau arnynt; a

(b) yr wybodaeth a bennir yn Rhan 2 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau hyn, os yw'r ysgol yn ysgol brif ffrwd;

(c) yr wybodaeth a bennir yn Rhan 3 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau hyn, os yw'r ysgol yn ysgol arbennig;

(ch) yr wybodaeth a bennir yn Rhan 4 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau hyn, os cynigir cau'r chweched dosbarth; neu

(d) yr wybodaeth a bennir yn Rhan 6 o Atodlen 3 i'r Rheoliadau hyn, os yw'r cynigion ar gyfer ehangu mangre chweched dosbarth presennol neu sefydliad i ddisgyblion 16 i 19 oed neu ar gyfer darparu addysg chweched dosbarth ychwanegol neu sefydlu chweched dosbarth newydd.

Tynnu cynigion yn ôl

8. Caiff y Cyngor dynnu cynigion yn ôl ar unrhyw adeg cyn y penderfynir arnynt o dan adran 113A(4) drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Cynulliad Cenedlaethol.

Penderfyniad gan y Cynulliad Cenedlaethol

9.—(1) Rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol hysbysu'r personau canlynol o bob penderfyniad a wneir o dan adran 113A —

(a) y Cyngor;

(b) yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal, neu (yn achos cynigion i sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed) y bwriedir iddo gynnal yr ysgol arfaethedig;

(c) os yw'r cynigion yn ymwneud ag ysgol arbennig bresennol, pob awdurdod addysg lleol sy'n cadw datganiad o achos anghenion addysgol arbennig mewn perthynas â disgybl cofrestredig yn yr ysgol;

(ch) corff llywodraethu'r ysgol (ac eithrio os yw'r cynigion ar gyfer sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed);

(d) Bwrdd Addysg Esgobaethol (neu gorff arall sy'n gyfrifol am addysg) ar gyfer unrhyw esgobaeth yr Eglwys yng Nghymru ac Esgob unrhyw esgobaeth yr Eglwys Gatholig, y mae unrhyw rhan ohonynt o fewn ardal yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal yr ysgol neu (yn achos cynigion i sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed) y bwriedir a ddylai gynnal yr ysgol arfaethedig; ac

(dd) yn ddarostyngedig i baragraff (2), pob gwrthwynebydd.

(2) Os bydd gwrthwynebiadau i gynnig ar ffurf deiseb (sef dogfen sy'n cynnwys testun un gwrthwynebiad wedi'i llofnodi gan fwy nag un gwrthwynebydd) gall y Cynulliad Cenedlaethol gydymffurfio â'r gofyniad ym mharagraff (1) drwy —

(a) hysbysu'r person (os oes un) y mae'n ymddangos i'r Cynulliad ei fod wedi trefnu anfon y ddeiseb at y Cyngor (os rhoddwyd cyfeiriad ar gyfer y person hwnnw); neu

(b) os nad oes person o'r fath (neu os na roddwyd cyfeiriad ar gyfer y person hwnnw), hysbysu unrhyw un o'r gwrthwynebwyr y mae ei enw'n ymddangos ar y ddeiseb.

(3) Dim ond os yw'r Cyngor wedi cydsynio i addasiadau y caiff y Cynulliad Cenedlaethol gymeradwyo cynigion gydag addasiadau.

Gweithredu'r cynigion

10.—(1) Rhagnodir y Cyngor at ddibenion paragraff 1(3) o Atodlen 7A (sy'n darparu y caiff personau a ragnodwyd gan y Cynulliad Cenedlaethol addasu cynigion neu bennu dyddiad diweddarach erbyn pryd y mae'n rhaid i achlysur ddigwydd).

(2) At ddibenion paragraffau 1(3) a (4) o Atodlen 7A (sy'n darparu ar ôl iddo ymgynghori â phersonau rhagnodedig caiff y Cynulliad Cenedlaethol addasu cynigion a gymeradwywyd, pennu dyddiad diweddarach erbyn pryd y mae'n rhaid i achlysur ddigwydd, neu benderfynu na ddylai paragraff 1(2) o Atodlen 7A fod yn gymwys) rhagnodwyd y personau canlynol —

(a) y Cyngor;

(b) corff llywodraethu ysgol (neu, yn achos cynnig i sefydlu sefydliad newydd i ddisgyblion 16 i 19 oed y corff llywodraethu dros dro yn ystyr Deddf 1998 neu Ddeddf 2002);

(c) yr awdurdod addysg lleol sy'n cynnal, neu y bwriedir iddo gynnal, yr ysgol; a

(ch) os yw'r ysgol yn ysgol arbennig, pob awdurdod addysg lleol sy'n cadw datganiad o achos anghenion addysgol arbennig mewn perthynas â disgybl cofrestredig yn yr ysgol.